

her i Landet ere saa forskillige fra Forholdene i Thykland, at en Sammenligning slet ikke kan finde Sted. Thykland er jo som bekendt Fæstland; dets Jærnbaner gaa over store Fæstlandsstrækninger, og den hele Transport baade af Personer og Gods gaar jo næsten nødvendig paa Jærnbaner; de have ikke nogen som helst Konkurrence fra Skibsfartens Side — maaste en lille Smule fra den Flodfarts Side, som findes Sted der. Men det er ikke for noget at regne, og de kunne derfor, foruden at de have en meget stor Trafik, bestemme deres Takster, som de ville, uden Hensyn til Konkurrencen. Vort Land er som bekendt et Dland, som er gennemfæret af Vælder og Sunde og er omgivet af Have paa saa godt som alle Sider, saa der findes her en meget betydelig Konkurrence fra Skibsfartens Side; denne besørger en stor Del af Trafikken, navnlig Godsstrafikken, som, hvis Danmark var et Fæstland, maatte besørges af Jærnbanerne. Nu har man ganske vist for at bøde paa de mange Afbrydelser, som de forskillige Sunde foraarsage, anlagt Dampfærger i stor Stil, og derved er man jo ogsaa kommen til at kunne befordre Gods uden Omladning hele Landet igennem. Men dette er aabenbart en meget kostbar Drift, og den koster i Forhold til Længden af de paagældende Strækninger langt mere end Jærnbanedriften, og derved bliver denne altsaa belastet med en Udgift, som ellers vilde være sparet. Dertil kommer da ogsaa, at man har belastet Jærnbanedriften med Dampskibsforbindingen mellem Korsør og Kiel, som ingen Sunde har kunnet bære sine Driftsudgifter, og som vistnok heller ikke gør det endnu; dette er altsaa ogsaa til Skade for Jærnbanernes Overskud. Og uagtet der ganske vist i de senere Aar er foregaaet ikke ubetydelige Udvidelser baade i Henseende til Toggangen og i forskillige andre Retninger til Fordel for Befolkningen, er Overskuddet af Statsbanerne dog steget en Del. Jeg kan saaledes nævne, at ved Udgangen af Finansaaret 1887—88 var Overskuddet af Statens Jærnbaner kun 1,777,000 og nogle Hundrede Kroner, og efter 7 Aars Forløb, ved Udgangen af det sidst forløbne Finansaar 1894—95, var Overskuddet steget til 3,678,000 og nogle Hundrede Kroner. Det vil altsaa ses, at Overskuddet af Statsjærnbanernes Drift i de sidste 7 Aar er mere end fordoblet, og der er jo, hvis der da ikke indtræffer noget uforudset, efter Udsaldet af Driften for den forløbne Tid af dette Finansaar, al Udsigt til, at vi ved dette Aars Udgang ville være naaede op til et Overskud af omtrent 4 Millioner Kr. Det er jo ret ordentligt, og det er ogsaa en

Indtægt, som har megen Betydning for os. Den har jo Betydning, fordi det forekommer mig, at Staten har Brug for alle de Indtægter, den kan faa, og som sagt, en Indtægt af Jærnbanerne af 4 Millioner Kr. er langt fra uden Betydning for os. Nu er det ganske vist, at Jærnbanernes Formaal ikke alene er det at staffe en nogenlunde Forrentning — og det er jo ogsaa langt fra fuld Forrentning der her er Tale om — men deres Hovedformaal er jo egentlig det at være til Gavn for Befolkningen i det hele, og vore Jærnbaneanlæg have jo uægtelig ogsaa i denne Henseende bidraget meget betydeligt til at fremme Udviklingen her i Landet. Men naar der er anbragt saa betydelige Kapitaler i Jærnbanerne, som Tilfældet er her, henimod et Par Hundrede Millioner Kr., er det en Selvfølge, at der ogsaa er Grund til at træve, at noget af den anbragte Kapital bliver forrentet. Forrentningen er jo endnu ikke stort over 2 pCt., og det forekommer mig, at den ikke burde gaa ret meget ned derunder. Jeg erkender fuldt vel, at en Del af de Krav, som fra nogle Sider gøres gældende baade med Hensyn til hurtigere Kørjel og flere Tog, kunne være berettigede, men det forekommer mig, at man efter den stærke Udvikling, vort Jærnbanenet har faaet, nu ogsaa bør tage en lille Smule Hensyn til, at der kommer nogen Forrentning ud af de i Jærnbanerne anbragte Kapitaler. Det er jo afgjort, at hyppige Tog, hurtig Kørjel og lave Takster — og vi have saa lave Takster, som ingen af vore Nabolande, de ere betydelig lavere end Jærnbanetaksterne i vore Nabolande Thykland og Sverige — ikke godt kan forenes med et større Overskud af Driften, og man bør derfor tage stønsomt Hensyn til, at Jærnbanerne, foruden at tjene den almindelige Befolknings Interesser, ogsaa saa vidt muligt give Staten et lille Vedderlag for de store Kapitaler, der ere anbragte deri. — Jeg vil nu gerne tillade mig at fremkomme med et Par Bemærkninger angaaende de Udtalelser, der ere faldne fra de to ærede foregaaende Talere med Hensyn til Havneanlæg paa Syllands Besthst, og jeg kan da først udtale min Paaskønnelse til den sidste ærede Taler for den Interessé, han stænter Jisseriet her til Lands. Jeg tror, det fortjener at paaskønnes, i alt Fald paaskønnes jeg det overordentlig meget. Jeg har ved tidligere Lejligheder efter ringe Evne søgt at fremhæve Betydningen af Jisseriet, og jeg kan derfor kun glæde mig over, at der nu altsaa er kommet en jagtundig Talsmand for disse Interesser. Med Hensyn til Havneanlægene er jeg ikke ganske enig med de ærede Med-